

# NATIONALPARK THY

HVOR: Nordvestjylland, langs kysten fra Hanstholm til Agger. Nord til syd: 55 km, øst til vest: 5-12 km. Areal: 244 km<sup>2</sup>.

NATURTYPER: Kyst, klit, klithede, næringsfattige vådområder, søer og kalkrige, hævdede kystskrænter og klitplantager med stor andel af nåletræer.

OPRETTET: 22. august 2008, som den første i Danmark.

FRILUFTSLIV: Markerede vandre- og cykelstier, bålpladser, primitive overnatningssteder, nogle med shelter, skovlegepladser, fugle- og udsigtstårne, hundeskove, markerede mountainbikeruter, ridestier og fiske- og bademuligheder i hav og sø.

SÅDAN KOMMER DU TIL NATIONALPARK THY: **Med bil** Rute 181 fra syd og færge fra Thyborøn til Agger Tange. Rute 11 fra Odde Sund til Thisted har flere afkørsler mod vest til Nationalpark Thy. Rute 26/571 fra Mors mod vest til Stenbjerg. **Med tog** til Thisted og Hurup. Herfra er flere busforbindelser til kystbyerne. **Med bus** til Thisted. Linie 888 fra København og Århus til Thisted. X-bus fra fx Aalborg, Vejle og Viborg. Der er lokale ruter fra Thisted til kystbyerne og fra Hurup til Agger. **Med fly** til Aalborg eller Karup Lufthavn

TURISTINFORMATION: Thy Turistbureau, Thisted og Hurup, tlf. 9792 1900, visitthy.dk  
Sommerkontorer i Hanstholm, Nr. Vorupør og Agger.

KORT MV.: Informationsmateriale, arrangementsfolder og kort findes i Infocenter Stenbjerg Landingsplads, på turistbureauerne og på [www.nationalparkthy.dk](http://www.nationalparkthy.dk), her kan man også se alle udsendelserne fra Nationalpark TV.

GUIDER OG TURE: Alle offentlige ture offentliggøres i folderen "Arrangementer i Nationalpark Thy" (se ovenfor) guider kan bestilles på [www.nationalparkthy.dk](http://www.nationalparkthy.dk)

NATIONALPARKINFORMATION: **Stenbjerg Landingsplads**, Stenbjerg Kirkevej 120, 7752 Snedsted. Åben 1.april - 31. oktober kl. 13-17 (bemandet).

**Agger Tange** ved Færgeløjet, 7770 Vestervig. Åben i dagtimerne (ubemandet).

# NATIONAL PARK?

En dansk nationalpark indeholder den mest unikke og særprægede danske natur. Nationalparker er skabt i et tæt samspil mellem parkens bestyrelse, Miljøministeriet, kommuner, lokalsamfundet og organisationer, hvor det centrale er planlægning, frivillighed og indflydelse.

Det handler om at forbedre og styrke den danske natur, samt give lokale og besøgende bedre muligheder for at opleve, bruge og få viden om natur, landskab og kulturhistorie.

Mere information på  
[www.danmarksnationalparker.dk](http://www.danmarksnationalparker.dk)



Layout: Tilde Grafik. Foto: Hans Kristian Kjærgaard. Kort: SuperSchwarz. Tryk: GB-Tryk A/S - 1. udgave 2013 - 75.000 stk.



## NATIONALPARK THY

Kirkevej 9, 7760 Hurup, tlf. 9619 1500  
[thy@danmarksnationalparker.dk](mailto:thy@danmarksnationalparker.dk)



# NATIONALPARK THY

DANMARKS STØRSTE VILDMARK



RUNDT OM

## NATIONALPARK THY

Det særprægede og uspolerede klithede-landskab er skabt af havet, vinden, saltet og sandet. Store plantager og nogle af Danmarks rene-  
ste søer fuldender billedet af Danmarks største vildmark.

Sammenhængende arealer med klithede, i det omfang som her i Thy, findes kun få steder i Europa. Netop derfor blev området i 2008 udnævnt som den første nationalpark i Danmark.

### NATUR

Overalt bærer naturen præg af vinden og det barske miljø, som opleves tydeligt når man færdes i områder med skæve, krogede, vindformede træer og store udsyn over det klitformede landskab.

Med de mange forskellige naturtyper og store sammenhængende områder med begrænset forstyrrelse huser Nationalparken en række spektakulære eller sjældne dyr og planter. Der er en pæn bestand af kron dyr og rådyr samt et rigt fugleliv med blandt andet sjældne ynglefugle som Trane, Tinksmed og Hjejle. Man kan tilmed være heldig at se en fiskeørn svæve over søerne.

Plantelivet i klitlandskabet er kendetegnet af dværgbuske som hedyng, revling, mosebølle, klokkelyng, rensdyrlav og andre laver. Af mere sjældne planter kan nævnes Klokkeensian, orkideer og Skotsk Lostilk. I plantagerne dominerer nåletræerne, og efterhånden har der indfundet sig arter fra vores nordiske naboer, såsom den fine bundplante Linnæa. Henover sommer og efterår ses også en rigdom af forskellige svampe, hvor især kantarellerne er værd at gå efter.

### KULTURHISTORIE

Naturens kræfter har altid haft stor betydning for thyboernes liv. I flere perioder har sandflugt ødelagt dyrkede arealer og tvunget folk til at flytte mod øst. For at holde på sandet blev der med håndkraft og en stor arbejdsindsats plantet hjælme og træer – træer, der i dag udgør nationalparkens store plantager.

De folk der ikke flyttede, ernærede sig ved at kombinere fiskeri fra kysten med et beskedent jordbrug. Man fiskede fra små åbne både med sejl og årer med livet som indsats. Det reddede mange menneskeliv da man omkring 1900 fik mere sikre, motoriserede både at fiske fra. I dag foregår al erhvervsfiskeri fra den moderne havn i Hanstholm, men i fiskerlejerne kan man stadig møde fritidsfiskere, der drager ud i deres både fra kysten for at fange krabber eller rødspætter.

I landskabet langs kysten knejser fyrtårne, sømærker og faresignalstationer og er synlige historiske spor af livet ved havet på godt og ondt.



# SEVÆRDIGHEDER

## NATIONALPARK THY

### ISBJERG



#### ADGANG:

Fra rute 26 til Nors.  
Ved kirken ad Hindingvej  
til enden af vejen.  
Her er p-plads (N57.0408,  
E8.61624), toilet, borde  
med bænke og bålplads.

1

Efterhånden som du bevæger dig op ad skrænten til udsigtspunktet Isbjerg, bliver det klart, hvorfor Nationalpark Thy kaldes Danmarks største vildmark. Området har haft status som vildtreservat siden 1949. Her 56 m over havets overflade har du et frit udsyn over det uspolerede landskab og til havet 6 km væk. Med kikkert kan du være heldig at se kronstyr og traner – måske endda en fiskeørn eller havørn.

I stenalderen var området ø-hav. Hvor klitheden er i dag, var der havbund. Isbjerg lå på en ø og Nors Sø var en havbugt. Den oprindelige kystlinje er at se flere steder i Nationalpark Thy som stejle skrænter. Det er netop en sådan kystskrænt du bevæger dig op ad, på vej op til Isbjerg ad den afmærkede sti.

Se mere i folderen "Hanstholm Vildreservat og Tved Plantage".

### STENBJERG LANDINGSPLADS



#### ADGANG:

I rundkørslen, hvor rute 571  
og rute 181 mødes fører  
vejen til Stenbjerg Landings-  
plads (infocenter, se åbnings-  
tider under "Kort om").  
Her er parkering (N56.9293,  
E8.33910), toilet og borde  
med bænke.

2

De hvide huse tæt på havet er bygget af Stenbjerg-fiskere i starten af 1900-tallet til opbevaring af redskaber. De står, som da de blev bygget, fordi lokale kræfter har sikret den unikke atmosfære. Husene bruges idag af fritidsfiskere, der har deres både liggende på stranden. Fiskerne selv har altid boet længere inde i land i ly for vinden og saltet. Det røde redningshus indeholder et lille redningsmuseum, og et af fiskerhusene er et bemandet informationscenter om Nationalpark Thy.

Du kan gå en fin tur til byen fra landingspladsen. Ved stranden går du sydpå til mærke D102. Herfra op gennem klitterne og videre med stien til byen. Følg vejen forbi kirken og rækken af fiskerhuse tilbage til stranden. Turen er 4,5 km.

Se mere i folderen "Stenbjerg i Thy".

### LODBJERG FYR



#### ADGANG:

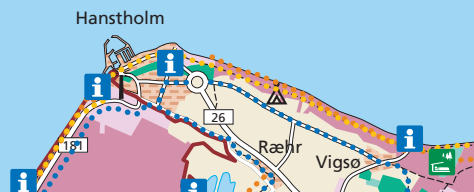
Fra rute 181 med afkørsel  
mod Lodbjerg. Undervejs  
passerer man Lodbjerg  
Kirke, en af landets  
mindste kirker.  
Ved fyret er parkering  
(N56.8234, E8.26332)  
toilet, borde med bænke  
og rindende vand.

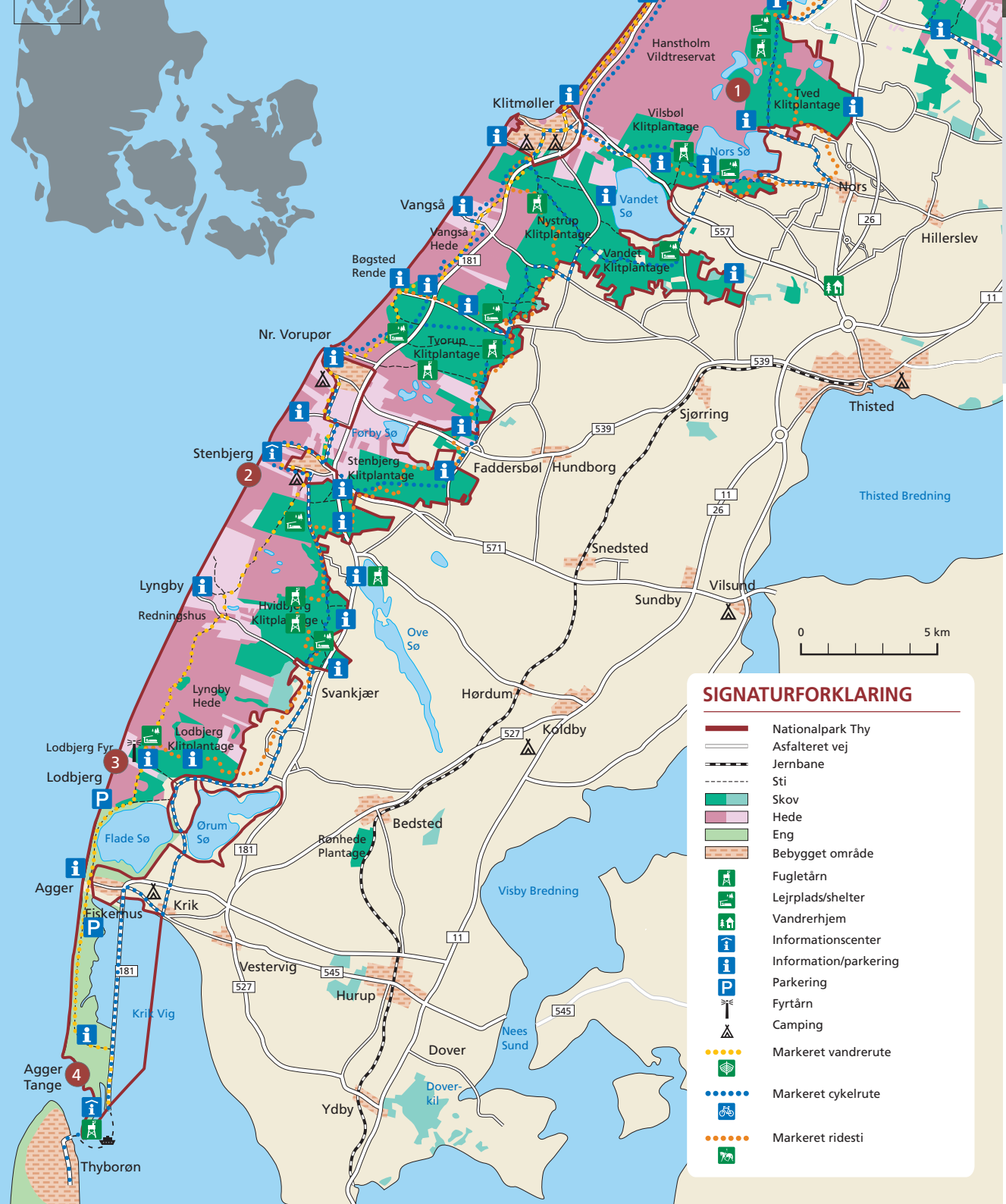
3

Vejen til Lodbjerg fyr fører gennem plantagen og ender ved fyrets gårdsplads. Da fyret blev bygget i 1883, var her et stort åbent klitlandskab. På dette øde sted boede en fyrmester med familie og mindst to fyrpassere. I dag er fyret automatiseret. Mod betaling af et beskedent beløb er du velkommen til at gå de 133 trin op i tårnet. Herfra er der udsigt over landskabet og havet. Læg mærke til, hvordan yderste klitrække mod nord er brudt. Her bevæger sandet sig ind over land og danner en vandrekliit.

Fra parkeringspladsen fører stier ud i klitheden og til havet. Mellem træerne nord for fyret er en shelterplads med bålplads, lokum og borde med bænke.

Se mere i folderen "Klitplantagerne i Sydthy".





## Oplev Nationalpark Thy

Foldere, kort mv. giver god information om natur, historie, faciliteter og oplevelser i Nationalpark Thy:

- » Vandre- og cykelguiden "På sporet af Nationalpark Thy" har kort over og informationer om hele Nationalpark Thy (skal købes).
- » Folderen "Arrangementer i Nationalpark Thy" har en liste over guidede ture og arrangementer
- » Nationalpark Thy's infocentre Agger Tange og Stenbjerg Landingsplads har udstillinger og information om Nationalpark Thy
- » Nationalpark TV viser hver uge nye udsendelser om Nationalpark Thy.
- » Nationalparkens mobilapplikation anviser gode oplevelsessteder. (Kan hentes i Appstore og Google Play)
- » På [www.nationalparkthy.dk](http://www.nationalparkthy.dk) findes meget mere information og aktuelle nyheder.

Se, hvor du får materialerne, bag på denne folder.

## AGGER TANGE



### ADGANG:

Rute 181 følger det østlige dige mellem Agger og færgelejet. (N56.7030, E8.2456).

I Agger by fører en handi-capvenlig sti op på diget.

### SIGNATURFORKLARING

- Nationalpark Thy
- Asfalteret vej
- Jernbane
- Sti
- Skov
- Hede
- Eng
- Bebygget område
- Fugletårn
- Lejrplads/shelter
- Vandrerhjem
- Informationscenter
- Information/parkering
- Parkering
- Fyrtårn
- Camping
- Markeret vandrute
- Markeret cykelrute
- Markeret ridesti

Agger Tange har status som internationalt fuglebeskyttelsesområde. Det er et af Nordeuropas vigtigste rasteområder for vandfugle. Samtidig er det en vigtig ynglelokalitet for truede engfugle. Det er en særlig oplevelse at vandre hen ad diget med havet på den ene side og den stille lagune og fjorden på den anden. I Limfjorden længst mod syd, ligger ofte grupper af sæler og slapper af på sandbankerne.

Oprikelig var hav og fjord adskilt af en sandtange, som havet brød igennem senest i 1825. Det skabte en mindre naturkatastrofe for livet i Limfjorden, som blev salt. Til gengæld gav det gode landingsmuligheder i fjordens havne. Tidligere havde man været afhængig af farlig landing langs vestkysten. Syd og nord for kanalen er bygget en række høfder, som sikrer kysten.